

6.10.2015

Hallinto- ja turvallisuusjaosto
Valtiovarainvaliokunta
00102 Eduskunta

Hätäkeskuslaitoksen kuuleminen aiheesta; Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016

HAK; Hätäkeskuslaitoksen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle vuoden 2016 talousarvioksi

Eduskunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto on pyytänyt 30.9.2015 Hätäkeskuslaitokselta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä (HE 30/2015 vp) eduskunnalle valtion talousarviosta vuodelle 2016 kokoukseensa 7.10.2015 kello 13.00.

Yleistä

Hätäkeskuslaitos sai vuoden 2014 loppuun mennessä valmiiksi mittavan rakenneuudistuksen, jossa valtakunnallinen hätäkeskustoiminta organisoitiin kuuteen hätäkeskukseen aiemman viidentoista sijasta. Rakenneuudistuksen viimeisenä vaiheena Hätäkeskuslaitos tulee ottamaan käyttöön uuden moniviranomaishätäkeskustietojärjestelmä ERICA:n, joka mahdollistaa verkottuneet hätäkeskustoiminnan. Verkottuminen mahdollistaa entistä paremman kyvyn reagoida ruuhka- ja häiriötilanteisiin sekä entistä paremman ja monipuolisemman hätäkeskusten ja viranomaisten johto- ja tilannekeskusten välisen yhteistyön. Uusi hätäkeskustietojärjestelmä tullaan käyttöönottamaan ensimmäisessä hätäkeskuksessa marraskuussa 2016. Tavoitteena on että ERICA on käytössä kaikissa hätäkeskuksissa maaliskuun loppuun mennessä 2017. Rakenneuudistuksen yhteydessä Hätäkeskuslaitoksen henkilöstömäärä on vähentynyt vuosien 2011–2015 aikana 750 henkilöstä noin 600.

Uuden hätäkeskustietojärjestelmän käyttöönottoaminen tulee vaatimaan vuoden 2016 aikana merkittäviä panostuksia mm. järjestelmän testaukseen, perustietojen syöttämiseen sekä henkilöstön kouluttamiseen. Käyttöönottoimenpiteiden arvioidaan sitovan viraston henkilöresursseja ensi vuoden aikana 20-25 henkilötyövuotta.

Talousarvioesitys 2016

Hätäkeskuslaitoksen vuoden 2016 määräraahakehykseksi on esitetty 52 966 000 € eli 2,6 M € vuotta 2015 vähemmän. Vuoden 2016 kehys sisältää uuden hätäkeskustietojärjestelmän toteuttamiseen tarkoitettua tilausvaltuutta 5 M €. Perustoiminnan määräraahakehyks on siten vain 47,96 M €. Määrärahojen vähenemisen lisäksi Hätäkeskuslaitoksen ilmoitinlaitteista saatavien tulojen odotetaan vähenevän ensi vuoden aikana n. 0,5 M €/vuosi uuden maksuasetuksen myötä.

6.10.2015

Esityksessä on arvioitu Hätäkeskuslaitoksen ensi vuoden henkilötöyvuosimääräksi 590. Hätäkeskuslaitos katsoo, että esitetyt määrärahat eivät tule riittämään 590 htv:n tasoon, vaan luku tulee olemaan selvästi alle 550. Tämä puolestaan tulee tarkoittamaan noin 10% vähennystä tämän hetkiseen henkilöstön määrään. Hätäkeskuslaitoksen toiminnan sopeuttaminen lyhyessä ajassa arvioituun tasoon saattaa merkitä henkilöstön irtisanomisia.

Sisäministeriö on esittänyt Hätäkeskuslaitokselle 2,4M euroa vuoden 2015 neljännessä lisätalousarviossa uuden hätäkeskustietojärjestelmän myöhästymisestä aiheutuvien kulujen kattamiseksi. Esitetyllä lisärahoituksella on merkittävä vaikutus Hätäkeskuslaitoksen ensi vuoden toiminnan tasoon sekä ERICA-tietojärjestelmän loppuunsaattamiseen.

Hätäkeskuslaitoksen määrärahojen pieneneminen tulee vaikuttamaan merkittävästi kansalaisten ja viranomaisten hätäkeskuspalveluiden saatavuuteen sekä kansalaisten turvallisuuden tunteeseen. Hätäkeskustoiminnan ruuhkautumisella on merkittävät vaikutukset myös hätäkeskuspalveluja käyttävien viranomaisten, poliisin, pelastus- sekä sosiaali- ja terveystoimen operatiiviseen hälytystoimintaan ja palveluiden saatavuuteen.

Lopuksi

Hätäkeskuslaitokselle ja sen toimintaan on arvioitu tarvittavan nykyisiin määrärahakehyksiin 5-7 m€:n pysyvä vuosittainen korotuksen (hallintovaliokunnan lausunto HaVL 39/2014). Tätä esitystä pienemmät määrärahat johtavat nykymuotoisen toiminnan vaikeutumiseen ja mahdollisiin henkilöstövähennystarpeisiin. Hallintovaliokunnan lausunnon mukaisesti hätäkeskuspalveluiden tuottamisen minimihenkilöstömäärä tulisi olla 650.

Vuoden 2015 henkilöstömäärän (600) sekä palvelutason ylläpitäminen vaatisi 3 miljoonan euron lisäystä Hätäkeskuslaitokselle ensi vuoden talousarviossa esitettyihin määrärahoihin.

Tulevien vuosien pienenevät määrärahat uhkaavat koko suomalaista hätäkeskustoimintakonseptia, joka on kansainvälisesti palkittu edistyskellisenä moniviranomaishätäkeskuksena sekä ollut esimerkkinä monelle muulle maalle hätäkeskustoiminnan kehittämisessä.

Hätäkeskuslaitoksen johtaja

Martti Kunnasvuori

6.10.2015

johtaja, ohjaus- ja ennakointi

Teemu Lehti

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Hätäkeskuslaitos 06.10.2015 klo 12:09. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi
todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto
sanna.turpeinen@eduskunta.fi

Tiedoksi

Jukka Aaltonen, Marko Nieminen

